

**MAQOLA MAVZUSI: SPIRTLII ICHIMLIKLAR ISTE'MOL
QILISHGA MOYIL O'SMIRLAR BILAN OLIB BORILADIGAN
IJTIMOIY-PEDAGOGIK FAOLIYAT**

UMFT S 313-22 PPo 'guruh talabasi

Zununova Nozimaxon Axmadjon qizi

Annotatsiya: Ushbu maqola spirtli ichimliklar iste'mol qilishga moyil o'smirlar bilan olib boriladigan ijtimoiy-pedagogik faoliyatni tahlil qiladi. Maqolada o'smirlarning spirtli ichimliklarga moyilligini shakllantiruvchi asosiy omillar, ijtimoiy-pedagogik faoliyatning tamoyillari va metodlari, shuningdek, muvaffaqiyatli faoliyat uchun zarur shartlar keltirilgan. Maqola ijtimoiy-pedagogik ishlarning o'smirlarning salomatligi va rivojlanishiga qanday ta'sir qilishi mumkinligini yoritadi.

Kalit so'zlar: Spirtli ichimliklar O'smirlar Ijtimoiy-pedagogik faoliyat Psixologik yordam Oila va jamiyat Tengdoshlar ta'siri Sog'lom turmush tarzi

Kirish

Bugungi kunda o'smirlar orasida spirtli ichimliklar iste'mol qilish muammosi jiddiy ahamiyatga ega bo'lib, bu ijtimoiy-sog'liq muammolarini keltirib chiqaradi. Spirtli ichimliklarni iste'mol qilish yoshlar o'rtasida tez tarqalmoqda va bu ijtimoiy, psixologik, fiziologik va huquqiy muammolarga olib keladi. Shuning uchun o'smirlarning spirtli ichimliklarga bo'lgan moyilligini kamaytirish, ularning salomatligini saqlash va ijtimoiy rivojlanishiga yordam berish uchun ijtimoiy-pedagogik faoliyatni tashkil etish zarurdir. Ushbu maqolada spirtli ichimliklarga moyil bo'lgan o'smirlar bilan olib boriladigan ijtimoiy-pedagogik faoliyatning metod va tamoyillari, muammolarni hal qilishda foydalaniladigan usullar, shuningdek, tegishli tahlillar keltiriladi.

1. Spirtli ichimliklar va o'smirlar: muammo va omillar

O'smirlar o'rtasida spirtli ichimliklar iste'mol qilish ko'plab ijtimoiy, psixologik va biologik omillarga bog'liqdir. Ijtimoiy omillar orasida tengdoshlarning

ta'siri, oila muhitining noxushligi va jamiyatda mavjud bo'lgan ma'lum normativlar alohida ahamiyatga ega. Psixologik jihatdan esa o'smirlarning o'zlikni anglash, tajriba orttirish va jismoniy ehtiyojlarni qondirish istagi spirtli ichimliklarga moyillikni kuchaytirishi mumkin. Biologik nuqtai nazardan, o'smirlar yoshida gormonlar faoliyat ko'rsatib, ular yangi his-tuyg'ularni sinab ko'rishga, hatto xavfli bo'lgan xatti-harakatlarni amalga oshirishga moyil bo'ladilar.

Oila va Jamiyat:

O'smirlarning spirtli ichimliklarni iste'mol qilishdagi eng asosiy omillardan biri ularning oila muhitidir. Afsuski, oiladagi janjallar, befarqlik, ota-onalar tomonidan nazoratning zaifligi yoki spirtli ichimliklar iste'mol qilinishi o'smirlar tomonidan model sifatida qabul qilinishi mumkin. Jamiyatda spirtli ichimliklarning yengil va muammosiz iste'mol qilinishi tasvirlangan holatlar o'smirlarni bu xatti-harakatni to'g'ri deb qabul qilishlariga olib keladi.

Tengdoshlar va Atrof-muhit:

O'smirlar, ko'pincha, tengdoshlarining ta'sirida bo'lib, ularning spirtli ichimliklarga bo'lgan munosabatini o'rganishadi. Shuningdek, spirtli ichimliklarni qo'llab-quvvatlash yoki ularni tashvishsiz iste'mol qilish odatga aylanadi.

2. Ijtimoiy-Pedagogik Faoliyatning Asosiy Tamoyillari

Ijtimoiy-pedagogik faoliyat, spirtli ichimliklarga moyil o'smirlar bilan ishlashda quyidagi tamoyillarga asoslanishi kerak:

Empatiya va hurmat: O'smirlar bilan ishlashda pedagoglar va ijtimoiy xodimlar empatiya bilan yondoshuvni qo'llashlari zarur. O'smirlarning fikr va his-tuyg'ularini tushunish, ularni qabul qilish va hurmat qilish bu jarayonni samarali qiladi.

Individuell yondashuv: Har bir o'smir o'zining xususiyatlari, muammolari va ehtiyojlari bilan ajralib turadi. Shuning uchun har bir o'smirga individual yondashuvni amalga oshirish, unga aniq va to'g'ri yordam ko'rsatish zarur.

Ochiq muloqot: O'smirlar bilan ochiq va samimiy muloqot o'rnatish, ularning fikrini eshitish va ularga o'z hissiyotlarini erkin ifodalash imkoniyatini yaratish zarur.

Bu jarayon o'smirlarni o'zgarishga tayyorlaydi va ularning salbiy ta'sirlardan himoya qilishga yordam beradi.

Ruhiy qo'llab-quvvatlash: O'smirlarni ruhiy jihatdan qo'llab-quvvatlash, stress va boshqalar bilan bog'liq muammolarni hal qilishda yordam berish, ularga mas'uliyatli qarorlar qabul qilishda yordam beradi.

3. Ijtimoiy-Pedagogik Faoliyat Usullari va Metodlari

Ma'rifiy va ta'limiy faoliyat: O'smirlarga spirtli ichimliklarning zararli ta'sirlari, ularni iste'mol qilishning ijtimoiy oqibatlari va salbiy aloqalari haqida doimiy ravishda ta'lim berish zarur. Shu bilan birga, ijtimoiy xodimlar o'smirlarga sog'lom turmush tarzini targ'ib qilishlari lozim.

Psixologik yondashuv: O'smirlarning ruhiy holatini tahlil qilish, ularni psixologik yordam va qo'llab-quvvatlash bilan ta'minlash. O'smirlar bilan individual suhbatlar o'tkazish, muammolarni ochib berish va ularga salbiy ta'sirlarni qanday engish bo'yicha maslahatlar berish samarali bo'ladi.

Tengdoshlar bilan ishlash: O'smirlar tengdoshlar ta'siriga katta e'tibor qaratadilar. Shuning uchun spirtli ichimliklarga qarshi kurashishda o'smirlar guruhlarida ijtimoiy faoliyatlarni tashkil qilish, tengdoshlar ta'sirini ijobiy yo'nalishda o'zgartirish zarur. Bu jarayon guruh ishlari, treninglar, o'smirlar uchun maxsus seminarlar va ma'rifiy tadbirlarni o'z ichiga olishi mumkin.

Oila bilan hamkorlik: O'smirlarning oila muhitidagi roli katta. O'smirlarning ota-onalari bilan hamkorlikda, oilada sog'lom muhit yaratish va spirtli ichimliklarni iste'mol qilishga qarshi kurashishda ota-onalar uchun ta'lim dasturlarini ishlab chiqish zarur. O'smirlar bilan oila ichida o'zaro hurmat va qo'llab-quvvatlashni ta'minlash ham ijtimoiy-pedagogik faoliyatning samarali elementidir.

4. O'smirlar bilan olib boriladigan ijtimoiy-pedagogik faoliyatning muvaffaqiyatli bo'lishi uchun muhim shartlar

Jamiyatning faolligi: Ijtimoiy-pedagogik faoliyatning muvaffaqiyati jamiyatning spirtli ichimliklarga qarshi munosabatiga bog'liqdir. Jamiyatda salbiy ta'sirlar va spirtli ichimliklarni iste'mol qilishni me'yorlash muhim.

O'smirlarning ijtimoiy faolligi: O'smirlarning o'zlarini jamiyatda faol va ijtimoiy jihatdan mas'uliyatli his qilishlari uchun ularga imkoniyat yaratish zarur. Buning uchun ularning ijtimoiy faolligini rag'batlantirish va ular bilan qiziqarli, foydali faoliyatlarni amalga oshirish lozim.

Xulosa

Spirтли ichimliklarga moyil bo'lgan o'smirlar bilan olib boriladigan ijtimoiy-pedagogik faoliyat, faqatgina o'smirlarni zararli odatlardan himoya qilish uchun emas, balki ularning ijtimoiy va psixologik rivojlanishini qo'llab-quvvatlash uchun ham muhimdir. Ijtimoiy-pedagogik faoliyatni to'g'ri tashkil qilish, o'smirlarning salomatligi, rivojlanishi va jamiyatga moslashuvi uchun muhim vosita bo'lib xizmat qiladi. Pedagoglar, ijtimoiy xodimlar va oilalar o'rtasida o'zaro hamkorlik, o'smirlarni ijtimoiy xavf-xatarlardan himoya qilishda muhim rol o'ynaydi.

FOYDALANUVCHI ADABIYOTLAR

1. "O'smirlar psixologiyasi" (Avtorlar: M. M. Andreev, O. Yu. Karpov)
2. "Pedagogik faoliyatda psixologik yondashuvlar" (Avtor: N. S. Zgirovskaya)
3. "Ijtimoiy pedagogika asoslari" (Avtor: A. A. Leontiev)
4. "O'smirlar va yoshlarning o'ziga xos xulq-atvori va ularni shakllantirishda pedagogik yondashuvlar" (Avtor: O. Yu. Sazonova)
5. "Yoshlar va spirтли ichimliklar: Ijtimoiy masalalar va pedagogik yechimlar" (Tadqiqot maqolalari)
6. "Spirтли ichimliklar iste'moli va o'smirlarning salomatligiga ta'siri" (Sog'liqni saqlash va psixologiya jurnallari)
7. "Pedagogik nazariya va amaliyotda ijtimoiy ish" (Avtor: B. M. Gindin)
8. "O'smirlar bilan ijtimoiy-pedagogik ishlash metodikasi" (Avtor: V. G. Kholodova)